

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **S. G.**
státní příslušnost Arménská republika

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
odbor Azylové a migrační politiky
Poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 8. 2021, č. j. OAM-6/ZA-ZA11-ZA13-2021, ve věci udělení mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Podanou žalobou se žalobkyně domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto, že žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany je podle § 10a odst. 1 písmeno e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších

předpisů (dále jen „zákon o azylu“) nepřípustná a řízení o udělení mezinárodní ochrany se podle § 25 písmeno i) zákona o azylu zastavuje.

2. Podle žalobkyně správní orgán nezjistil řádně skutkový stav věci, nedostatečně se zabýval zprávami o zemi původu a zcela nesprávně posoudil existenci a závažnost důvodu pro udělení mezinárodní ochrany, na jejichž základě pak dospěl k závěru, že důvody pro udělení mezinárodní ochrany nebyly prokázány. Žalobkyně se dále domnívá, že by její vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (dále také jen „ČR“), a to z důvodu zhoršení jejího zdravotního stavu v důsledku nedostatečné kvality zdravotní péče v zemi původu žalobkyně. Žalobkyně tvrdí, že by na ni mělo být pohlíženo jako na zranitelnou osobu dle ustanovení § 2 odst. 1 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neboť dlouhodobě trpí psychiatrickým onemocněním, je v péči psychiatra a užívá psychofarmaka. Žalobkyně má za to, že žalovaný se měl podrobněji zabývat individuálními okolnostmi jejího případu, a to vyhrožováním smrtí, pronásledováním ze strany soukromých osob a nemožností obrátit se na policejní orgány v zemi původu.
3. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout, popřel oprávněnost žalobních námitek, se kterými nesouhlasí a domnívá se, že žalobkyni nehrozí zdravotní rizika vysoké úrovně a intenzity.

Zjištění z obsahu správních spisů

4. Ze správních spisů soud zjistil, že žalobkyně dne 27. 6. 2019 požádala o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Uvedla, že její život v Arménii je ohrožen, rozhodla se Arménii opustit poté, co byla třikrát unesena, únosci po ní požadovali, ať jim sdělí místo pobytu jejího přítele, který spáchal trestný čin, ale ona toto místo pobytu nezná. Po prvním únosu kontaktovala policii, ti slíbili, že přijmou opatření na její ochranu, ale nic se nestalo, bylo jí stále vyhrožováno, pak byla unesena ještě dvakrát a únosci hrozili, že ji podřežou. Proto se rozhodla Arménii opustit. Žalobkyně dále sdělila, že je nemocná, její diagnóza je obsedantně kompulzivní porucha (dále jen OCD), chtěla by se v ČR léčit, protože v Arménii nemá na léky peníze a státem dotované léky ji nezabírají. Rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 9. 2019 nebyl žalobkyni azyl podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu udělen, přičemž žalovaný vycházel při posuzování žádosti žalobkyně mj. i z následujících podkladů: Informace OAMP – Arménie: Policie, zákonná ustanovení, ochranné mechanismy, korupce, reformy ze dne 8. 7. 2019, Informace OAMP – Arménie: Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 13. 8. 2019, z Informace Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) – Údaje o zemi: Arménie 2018 ze dne 11. 3. 2019, z překladu lékařských zpráv zaslaných z Rakouska a z informace BDA, získané prostřednictvím MedCOI – Přehled informací o zemi, dostupnost zdravotní péče: Arménie ze dne 10. 4. 2018. S uvedenými poklady byla žalobkyně seznámena, dne 12. 9. 2019 se žalobkyně písemně vyjádřila k podkladům pro rozhodnutí, doložila žalovanému své lékařské zprávy v arménském a německém jazyce; uvedla, že považuje ve spise shromážděné informace ohledně funkčnosti policie za nedostatečné a žádala, aby si žalovaný obstaral dostatečně aktuální a přesné informace o funkčnosti policie v Arménii, přičemž citovala report US Department of State ze dne 13. 3. 2019, který má popisovat situaci v oblasti lidských práv v Arménii. K tomu žalovaný uvedl, že považuje podklady, z nichž při svém rozhodování vyšel, za zcela aktuální a dostatečné. Dále žalovaný uvedl, že zdravotní stav žalobkyně byl posouzen znalcem v rámci lékařského vyšetření v březnu 2019 v Rakousku. Znalec potvrdil, že žalobkyně trpí OCD a uvedl, že

v případě přesunu žadatelky do České republiky jí nehrozí nebezpečí, že by se její psychické onemocnění zhoršilo natolik, že by jí hrozila újma na životě.

5. Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany ze dne 19. 9. 2019 žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který ji svým rozsudkem č. j. 31 Az 18/2019 – 23 ze dne 7. 4. 2020 zamítl. Kasační stížnost žalobkyně proti uvedenému rozsudku byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením ze dne 10. 12. 2020, č. j. 3 Azs 137/2020-94.
6. Dne 4. 1. 2021 podala žalobkyně opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice; v rámci poskytnutí údajů ke své žádosti k důvodům, pro které žádá o mezinárodní ochranu, uvedla, že problémy, které měla v zemi původu, stále pokračují. Lidé, kteří ji při podání první žádosti o udělení mezinárodní ochrany v roce 2019 pronásledovali, o ní šíří lživé zprávy v okruhu jejích známých o tom, že je ázerbajdžánský zvěd a se svým přítelem sbírají informace, které poskytují Ázerbájdžánu. Stále dostává zprávy přes Facebook, že je špionka, že pomáhá turecké straně. Vyhrožují jí smrtí a potrestáním a urážejí ji. Na Facebooku jí byl zrušen účet kvůli skutečnosti, že existuje velká snaha se do jejího účtu dostat. Dále žalobkyně uvedla, že kvůli svému zdravotnímu stavu nebyla schopna pracovat a vydělávat peníze na léky, které používá. Dále uvedla, že v Arménii člověk nemá žádná práva, nedodržují se zákony, co se týče lidských práv, dříve byla v Arménii korupce, ale v současnosti je bezvládní, což je ještě horší.
7. Žalovaný vycházel při posuzování žádosti žalobkyně z následujících podkladů, které jsou součástí správního spisu: Informace OAMP, Arménie, Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 26. 5. 2020; Informace MZV ČR č. j. 120093-6/2020-LPTP ze dne 10. 9. 2020; Zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) Údaje o zemi: Arménie z roku 2019 a z Informace OAMP Arménie, Ázerbájdžán, Náhorní Karabach: přehled situace z listopadu 2020.
8. Dne 16. 3. 2021 byla žalobkyni dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich využití. Žalobkyně této možnosti využila a uvedla, že se chce seznámit s obsahem podkladů a poté, že by do spisu chtěla doložit videa a články týkající se politické situace v Arménii, které se jí osobně dotýkají tím, že poukazují na to, jak jsou v Arménii porušována lidská práva a je tam špatná politická situace a korupce. Další nové skutečnosti, které by měl žalovaný vzít v úvahu při posuzování její žádosti, neuvedla. Dne 23. 3. 2021 doručila žalobkyně žalovanému flash disk, na němž bylo nahráno pět videí, z nichž tři obsahovaly vystoupení poslanců na půdě parlamentu Arménské republiky, dvě videa odkazovaly na internetové zpravodajství LIVEnews.am na rozhovor moderátorky s nějakou ženou. Dále flash disk obsahoval přepis pravděpodobně internetového článku v arménském jazyce, za nějž žalobkyně vložila verzi v českém jazyce pravděpodobně přeloženou internetovým překladačem. Článek odkazuje na rozhovor s vrchním státním zástupcem v Arménii. Žalovaný k těmto nově zaslaným materiálům konstatoval, že z důvodu hospodárnosti řízení a také proto, že se materiály nijak netýkají konkrétně žalobkyně, nepřistoupil k jejich oficiálnímu překladu do češtiny, neboť se domníval, že je mu rámcový obsah těchto materiálů znám a že nemají na jeho rozhodnutí v individuálním případě žalobkyně jakýkoliv vliv.
9. Následně dne 27. 8. 2021 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Žalovaný zjistil, že žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany je již druhou v pořadí, provedl tedy

srovnání tvrzení v nynější a v předchozí žádosti o mezinárodní ochranu a dospěl k závěru, že žalobkyně uvádí naprosto stejné motivy odchodu z vlasti a neochoty se vrátit do Arménie. Nově se žalobkyně odkazovala na aktuální stav v Arménii, doplnila, že v Arménii člověk nemá žádná práva a nedodržují se zákony, pokud jde o lidská práva. Žalovaný konstatoval, že žalobkyně uvedla tyto skutečnosti pouze v obecné rovině, neuvedla žádnou skutečnost, který by odkazovala na to, že ona sama by byla nebo mohla být v Arménii potlačována na svých lidských právech. Žalovaný dále uvedl, že v Arménii nedošlo od doby posuzování první žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, tj. od 19. 9. 2019, případně do doby ukončení soudního řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany, tj. 10. 12. 2020, k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu ustanovení § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, neboť by svědčila o tom, že by žadatelka mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo jí hrozila vážná újma dle § 14a zákona o azylu. Dle informace OAMP z listopadu 2020 došlo k válečnému konfliktu mezi Arménií a Ázerbájdžánem v enklávě Náhorní Karabach, avšak z této informace nevyplývá, že by bylo samotné území Arménské republiky tímto konfliktem zasaženo. Žalobkyně uvedla, že adresou jejího posledního bydliště bylo město Byureghavan, ve kterém žádný ozbrojený konflikt neprobíhal ani neprobíhá.

Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud předesílá, že ve věci již jednou rozhodl, a to rozsudkem ze dne 17. 4. 2023, kterým napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení z důvodu, že žalovaný neměl dostatek podkladů, aby mohl učinit závěr o tom, že se neobjevily nové skutečnosti, svědčící o tom, že by žalobkyni hrozila vážná újma podle § 14a zákona o azylu s ohledem na její zdravotní stav. Krajský soud zavázal žalovaného, aby v dalším řízení shromáždil dostatečné podklady rozhodnutí, a to zejména ve vztahu k posouzení možnosti vycestování žalobkyně s ohledem na její onemocnění tak, aby bylo možné posoudit, zda žalobkyni v případě navrácení do země původu hrozí významné či dokonce nevratné zhoršení zdravotního stavu.
11. Uvedený rozsudek byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2024, č. j. 3 Azs 80/2023-27. NSS předeslal, že otázkou výkladu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, ve znění do 30. 6. 2023 (v zákoně o azylu ve znění účinném od 1. 7. 2023 bylo toto ustanovení bez náhrady zrušeno) se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022 - 48 (dále jen „usnesení rozšířeného senátu“). Rozšířený senát nejprve uvedl obecná východiska týkající se doplňkové ochrany. Poukázal především na relevantní obsah směrnice rady č. 2004/83/ES ze dne 29. 4. 2004, následně nahrazené směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále „kvalifikační směrnice“). Tento relevantní obsah kvalifikační směrnice provádí § 14a zákona o azylu.
12. V této souvislosti rozšířený senát rovněž upozornil na rozsudek Soudního dvora ze dne 18. 12. 2014, věc C-542/13, *M'Bodj*, body 42-44, který uvádí, že kvalifikační směrnice ve svém čl. 3 brání tomu, aby členský stát zavedl nebo zachoval ustanovení přiznávající doplňkovou ochranu státním příslušníkům třetích zemí, kteří se ocitli v situacích

postrádajících jakoukoli vazbu na logiku mezinárodní ochrany, neboť to by bylo v rozporu s celkovou systematikou a cíli této směrnice. Členský stát z tohoto důvodu například nemůže zavést nebo zachovat ustanovení přiznávající doplňkovou ochranu státnímu příslušníkovi třetí země trpícímu vážným onemocněním z důvodu rizika zhoršení jeho zdravotního stavu, které vyplývá z neexistence odpovídající léčby v zemi původu (rozsudek *M'Bodj*, bod 43).

13. Rozšířený senát vysvětlil, že § 14a zákona o azylu je vnitrostátní transpozicí kvalifikační směrnice. Institut doplňkové ochrany je proto z hlediska definice a obsahu determinován unijním právem vč. judikatury Soudního dvora. Jakýkoliv zásah národního zákonodárce do právní úpravy doplňkové ochrany na vnitrostátní úrovni tedy podléhá limitům, jež kvalifikační směrnice pro svou transpozici určuje. Tímto limitem je zejména nemožnost zákonodárce rozšiřovat okruh žadatelů o doplňkovou ochranu způsobem, který nerespektuje logiku mezinárodní ochrany (srov. odst. 48 usnesení rozšířeného senátu).
14. NSS zdůraznil, že krajský soud k otázce, zda zdravotní stav žadatele může být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, citoval v napadeném rozsudku závěry rozsudku NSS ze dne 30. 5. 2019, č. j. 7 Azs 435/2018 - 32, podle nějž *„může za určitých výjimečných okolností závažný zdravotní stav žadatele a jeho případné zhoršení představovat vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) a d) zákona o azylu, a může být důvodem pro udělení doplňkové ochrany.“* Tento názor však ve světle usnesení rozšířeného senátu neobstojí, jelikož je nezbytné § 14a zákona o azylu vykládat eurokonformně, a tedy v souladu s čl. 3 kvalifikační směrnice i se závěry rozsudku Soudního dvora ve věci *M'Bodj*. Ten shledal, že závažné onemocnění a hrozba vážné újmy z důvodu jeho zhoršení pro neodpovídající léčbu v zemi původu nemohou být důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle kvalifikační směrnice, a tedy ani podle § 14a zákona o azylu.
15. Nejvyšší správní soud k tomu podotkl, že neudělení doplňkové ochrany nemůže resultovat v navrácení žadatele do země původu, pokud by toto navrácení představovalo porušení povinností členského státu plynoucích ze čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Z rozsudku Soudního dvora ze dne 18. 12. 2014, věc C-562/13, *Abdida*, vyplývá, že žadateli v takovéto pozici musí být poskytnuta ochrana vůči takovému navrácení na základě vnitrostátní právní úpravy daného členského státu, která však nespadá do působnosti kvalifikační směrnice. To ostatně potvrzuje i rozšířený senát v odst. 57 a 58 svého usnesení – Česká republika musí skrze vnitrostátní úpravu respektovat princip *non-refoulement*, nemůže tak však činit prostřednictvím rozšiřování doplňkové ochrany v rozporu s její logikou a judikaturou Soudního dvora.
16. Ačkoli došlo ke sjednocení dané rozhodovací praxe až po vydání napadeného rozsudku, je krajský soud s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005 - 86, odst. [57], povinen postupovat podle právního názoru zaujatého v usnesení rozšířeného senátu ve všech probíhajících a v budoucnu zahájených řízeních.
17. Uvedenými právními závěry je krajský soud v dalším řízení vázán ve smyslu § 110 odst. 4 s. ř. s.
18. Krajský soud předně opakuje, že v projednávané věci přezkoumává pouze to, zda byly naplněny zákonné podmínky pro zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany pro jeho

nepřípustnost ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 25 písm. i) zákona o azylu. Nepřezkoumává tedy, zda žalobkyní uváděné skutečnosti jsou tzv. azylově relevantní.

19. Krajský soud tedy po kasačním rozsudku přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba důvodná není. Ve věci rozhodl u ústního jednání dne 5. 8. 2024, ke kterému se nedostavil žalovaný a souhlasil s jednáním v jeho nepřítomnosti.
20. V řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí žalovaný podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zkoumat, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění relevantní pro udělení azylu, které nemohl uplatnit v předchozím řízení (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96). Platí přitom, že *„pokud žadatel neuvedl všechny důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jedná se o skutečnost přičitatelnou pouze jemu, a nelze akceptovat, že by toto neunesení břemena tvrzení mohl zhojit pomocí podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“*, a dále *„institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65).
21. Optikou shora prezentovaných závěrů NSS, vycházejících z judikatury SDEU, zejm. ve věci *M'Bodj* a závěrů usnesení ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022 – 48 není možné přiznat žalobním námitkám žalobkyně důvodnosti. Žalobní námitky totiž směřují v zásadě pouze proti tvrzeným nedostatečným závěrům žalovaného stran posouzení zdravotního stavu žalobkyně a z toho vyplývající hrozby vážné újmy v případě návratu do země původu.
22. Z citované judikatury totiž vyplývá, že členský stát EU nemůže zavést nebo zachovat ustanovení přiznávající doplňkovou ochranu státnímu příslušníkovi třetí země trpícímu vážným onemocněním z důvodu rizika zhoršení jeho zdravotního stavu, které vyplývá z neexistence odpovídající léčby v zemi původu (rozsudek *M'Bodj*, bod 43).
23. Z usnesení rozšířeného senátu vyplývá, že § 14a zákona o azylu je vnitrostátní transpozicí kvalifikační směrnice. Institut doplňkové ochrany je proto z hlediska definice a obsahu determinován unijním právem vč. judikatury Soudního dvora. Jakýkoliv zásah národního zákonodárce do právní úpravy doplňkové ochrany na vnitrostátní úrovni tedy podléhá limitům, jež kvalifikační směrnice pro svou transpozici určuje. Tímto limitem je zejména nemožnost zákonodárce rozšiřovat okruh žadatelů o doplňkovou ochranu způsobem, který nerespektuje logiku mezinárodní ochrany (srov. odst. 48 usnesení rozšířeného senátu).
24. Je tedy třeba učinit závěr, že z pohledu žalobních námitek napadené rozhodnutí ob stojí, neboť nedostatek zjištění stran zdravotního stavu žalobkyně ve vztahu k žalobkyní tvrzené hrozbě vážné újmy není pro závěry žalovaného o nepřípustnosti opakované žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu relevantní.
25. Tento závěr však neznamená, že by nebylo možné při posuzování nutnosti vycestování žalobkyně zohlednit zdravotní stav žalobkyně a jí tvrzené hrozby vážné újmy. Jak vysvětlil NSS v kasačním rozsudku, neudělení doplňkové ochrany nemůže resultovat v navrácení žadatele do země původu, pokud by toto navrácení představovalo porušení povinností

členského státu plynoucích ze čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Z rozsudku Soudního dvora ze dne 18. 12. 2014, věc C-562/13, *Abdida*, vyplývá, že žadatelé v takovéto pozici musí být poskytnuta ochrana vůči takovému navrácení na základě vnitrostátní právní úpravy daného členského státu, která však nespadá do působnosti kvalifikační směrnice. To ostatně potvrzuje i rozšířený senát v odst. 57 a 58 svého usnesení – Česká republika musí skrze vnitrostátní úpravu respektovat princip *non-refoulement*, nemůže tak však činit prostřednictvím rozšiřování doplňkové ochrany v rozporu s její logikou a judikaturou Soudního dvora.

26. V případě žalobkyně tak lze předpokládat pravděpodobně postup podle § 33 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců ve spojení s § 33 tohoto zákona.

Závěr a náklady řízení

27. Krajský soud tedy uzavírá, že žalobní námitky důvodnými neshledal, a proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
28. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu. Nepřípustná je taková kasační stížnost, na níž dopadají výluky z přípustnosti stanovené v § 104 s. ř. s.

Ostrava 5. srpna 2024

JUDr. Petr Hlušík, Ph.D.
samosoudce